

السلام الخیر

شعاری : « دینی بر مہیات ، مہیاتی بر دینہ » در .

— صانی ۱۵ : ۳۰ ذی الحجہ ۱۳۳۲
۶ : ۶ تشرین ثانی ۱۳۳۰
جلد ۲

مدیری : حلیم ثابت

حلیفه نیک بیوک و خلاصکار اردولری ایله معافه ایدم جکوردن . مأموردرکه امام یحیی ، امیر ابن رشید ، شیخ خزعل ، مبارک الصباح ، سید ادریس و سائر اسلام امراسی ده شیخ سنوسی حضرتلرلرینک اثرینه اقتفا ایله جهاد مقدسه اشتراک ایدرلر . بیوک ربیع محترم مجاهدلریمزى منصور و مظفر ایلسون .

مهراب مقدسی و مزاحب همعصری . — نجف اشرف و کربلا ده بولونان مذهب جعفرینک بیوک و محترم مجتهدلری اسلام ملکترینی استیلا ایدن انگلیز، فرانسه و روسلر قارشو بوتون اهل اسلامک جهاد اعلان اتمه لری فرض بین اولدیغنه دا اثر فتوی ویرمشلر دره . بوندن بویه یر یوزنده کی بوتون شیعیلرک ، بوتون جعفریلرک انگلیزلر . فرانسلر ، روسلر قارشو دشمن نظریله باقمه لری دینی بر مجبوریت حائده دیمکدر . شو حاله کوره اسلام عالمکک بیوک بر رکنی تشکیل ایدن شیعیلک عالی بوتون مسلمان ملتلرک مشترک دشمنلرینه قارشو دینا حال حربده بولونیورلر . دشمن انگلیزلرک تشویقیه نظام روسلرک ایرانده ، آذربایجانده هر درلو مقدساتی چیکته یه راک اسلامیتی تمغیر ایتدکلرینی ، بیوک مسلمان عالمرینی محترم مجتهدلری آصوب کدکلرینی ، جامعلری مقدس تربهلری طوپه طوبقلرینی هیچ بر مسلمان قولایلقه اونوده من . مردار روس قانی دره لرکی آقیدلادچقه بونلرک انتقامی ده آلتیش سایلدن ، آنکچون کرک ایران و آذربایجانده و کرک هندستانده بو مستولی دشمنلر قارشو خصمانه بر وضعیت آلیسوب بونک یاقیند رسمیته انقلاب ایدم جکی محققدر . بیوک ربیع بتون اهل اسلامک یاردیمجیسی اولسون و بیوک ظفرلر احسان ایلسون .

بوتون مسلمان قارده شلریمزى جهاد مقدس ایله قوطلارز .

الحمد لله

(۳)

دین و اخلاق

نظر اسلامیه افکاره :

سماوی و غیر سماوی هر دین آز چوق اخلاقی دوشونمش ایسه ده هیچ بریسی دین جلیل اسلام قدار مهم بر اهمیت عظمت ایتمه مشدر .

دین اسلامک تعالیم اخلاقیه سی قطعی و صریح اولدیغی کبی انسانلنک هر تورلو سعادتى تأمین ایدم جک بر صورت کامله ددر .

دین مین اسلامده نه یهودیلرک دسیسه کار و خودکام اخلاقلری ، نه ده خریستیانلنک حنم ذلیلانه و تحمل مسکینه سی واردر . [*] اسلامیت تکمل ایتمش

[] دین اسلام دین رجل و دین غروردر . بو کونکی مسلمان مکتبتک اسلامتله هیچ بر علاقه سی یوقدر .

بر دین، تکمل ایتش بر اخلاقدر . قرآن کریم باشند باشه بردستور فضیلت و بر کلدسته علوتدر .

دنیا رومالیرک تقحات اخلاقیه سی ایچنده بوغولورکن، اخلاق وناموس کله لری بر رلفظ موهوم حالنده خاطرهلردن سیلنمش کن، وجدان-قلب سلیم- و انسانیت مفهومی - ایت منسوخ العمل کبی-اونوتولش کن اسلامیت ، او علوی اسلامیت انسانلرک بر بیلکی ، بر عزت نفسی بولوتدیغنی و انسانلرده وجدان-قلب سلیم-نامنده لاهوتی بر نورک موجودیتی عالمه اعلان ایدیوردی. انسانلرک بر قسمنک وبلکه قسم اعظمک حیوان درکه سنده یاشامه لری پک طبیعی بر حال کورولدیکی زمانلرده قرآن کریم « ولقد کرما بنی آدم » آیتله کرامت انسانیه بی بیان بویورویوردی ؛ اسارت واصلت قانونلرینک نداها دوغریسی قانونسلرقلرینک-شدتله اجرای احکام ایتدیکی اوزمانلرده اسلامیت «ان اکرمکم عندالله اتقیکم » دستور مینیله جهت رجحانک آنجاق تقوی -وظیفه شناسلق- اولدیغنی بیلیریوردی . دینک بویوک پیغمبرینی « وانک لعلی خلق عظیم » مدحیه کوکلره چیقاریوردی .

بنی خلوق اقدیمز « احسنکم ایماناً احسنکم خلقاً » حدیث شریفیه اک انی بر مؤمنک اک خلوق بر کیسه دن باشقه بر کیسه اولامایه جغنی اتیان ایدیوردی. هله جناب پیغمبرک حکمت بعثی آمام اخلاق اولدیغنی مشعربولونان « انما بعثت لاتم مکارم الاخلاق » حدیث علویسی اخلاقیک نظر اسلامده کی اهمیتی ک کوزل کوستریر. بر کون حضرت هاشمیه اخلاق پیغمبریدن صور مشلر . اوده « پیغمبرک اخلاقی قرآندر . » معنانه اولان « کان خلقه القرآن » جوابی ویرمشر. اسلاملقده اخلاقیک نه دیمک اولدیغنی اک بویوک تورک و مسلمان حکیمی اولان جناب مولانا قدس سره حضرتلری شوبیتلریله پک کوزل آکلامشدر .

« خواجه دریاب که جان در تن انسان ادبست

خواجه انوار دل و دیده مردان ادبست »

ای اقدی! . . انسانک وجودنده کی جانیک ادب و تربیه اولدیغنی آکلا! . یعنی تربیه سز ، بی ادب بر آدم تولش جسد کیدر ؛ ناصیل که تولودن جمعیت بشریه استفاده ایده مزیه اولیله جه تربیه سز بر آدامندن ده استفاده امود ایدیلز ؛ انسانک کوزینک نوری ادبدر : تربیه سز کیسه لرک نور بصیرتلی سوش

دیمکدر ؛ اولرده اوتفوذنظار وصفای قلب بولونماز : اوتلر ابدی بریاس و عما
ایجریسند یووارلانیر دورورلر .

« آدم از عالم علویست نه سنی درباب
رونی کردش این کند دوران ادبست »

آدم طبیعت علویه نوزرینه یارادیلشدر . یوقسه سنی دهکدر ؛ کاشاتک
زینتی ادب و تربیه در . انسانلر فطرت جهتیله علویدر ؛ انسانلری قنایان کوتو
عادتلر و قنا کورده کلردر . انسانی قنا یان یننه انسانلر در . اونک ایچوندرکه
« روسو » (انسان ای و فقط انسانلر قنادر) دیش . بوکون کوزلری قماشدیران
ترقیات بشریه اخلاقک نه و مت اخلاقک محصولیدر اخلاقسز بشریت یاشایامادیغی
کبی بر یوزینک زینتی ده محو اولور .

« آدمی زاده اکر بی ادبست آدم تنست

فرق درجسم بنی آدم و حیوان ادبست »

اگر آدم اوغلی تربیه سز ایسه آدم دکدر ؛ چونکه آدمه حیوان آرمسند کی

فرق ادب و تربیه در .

اسکی منطقجیلرک انسانی « حیوان ناطق » دییه تعریف ایتملرینه مقابل
حضرت مولانا انانه « حیوان خلوق » دییور ؛ صفت ممیزه اولان خلوقیتک
بولونمه سی معنای آدمیتک ده بولونما سنی انتاج ایدر دیمک ایسته یور که پک
دوغرودر . بو کوتکی حکما بیله حیوانله انسان آراشده جدی و اساسی بر
حد فاصل کوسترمیورلر .

بر کره نطق بر حد فاصل اولاماز ؛ چونکه باشقه حیوانلرک بوتدن تماماً
محروم اولدیغنی کیم ادعا ایده بیلیر ؟ .. بر قوشک تپلکه زماننده چیقاردیغی سسله ،
تغی وقتنده یوکسلدیکی نغمات بر برینک عینی ده کدر . « بزا کلامایورز » دییه
« یوقدر » دییه مه یزا ! .. نه قدار بسیط لسانی قوملر وارددرکه لسانلرینک بوتون
کلملری حیوانلرک چیقاردیقلری مختلف اصوات درجه سندن فضله ده کدر .
نه قدار بسیط دوشونجه لی انسانلر وارددرکه ذکی بر مایمون حتی بر فیل اوندن
داها ای آکلاییشلیر . نه ذکا نه ده نطق اساسی بر صفت کاشفه اولابیلیر .

آرائیلان فرق اولسه اولسه اخلاق و علو جنبه در. نیتہ کیم جناب حق اوقیل
کیمسلر ایچون «کالانعام بل عم اضل» بویورویورکه اونلر حیوان کی وبلکه
داها آشاغیدرلر معنسه در.

«چشم بکشا و بین جمله کلام اللہرا

آیت آیت همکی معنی قرآن ادبست»

کوزیکی آچ...! جمله کلام الہی بی کور!.. قرآن کریمک آیت آیت معناسی
ادب و تربیه در. حقیقہ دہ اولیہ در. قرآن کریمک ہرہانکی صحیفہ سی آچیلہ حق
اولورسہ در حال اخلاق و معالی بی آمر متعددینات جلیلہ کوزلریمزی نورلاندریز.
قرآن کریم محاسن اخلاقیہ نک یوکسک بر زبدہ سیدر. مسلمانلق اخلاقلیلق
دیمکدر. وظائف اسلامیہ نک همان ہینسی دہ بر غایہ اخلاقیہ بی تأمین و تطمین
ایتمشد.

«کردم از عقل سؤالیکہ چہ باشد ایمان

عقل درکوش دلم گفت کہ ایمان ادبست»

عقلہ «ایمان نہ در؟..» دیبہ صوردم؛ عقل ہم کوکل قولانمہ دیدیکہ
«ایمان ادبدر»...

نیتہ کیم حضرت پیغمبر افندیمز «کو توخویلو کیمسہ ایمانک دادینی بولاماز»
دیمشد. نہوت ایمان و اسلام ادب و تربیه در؛ اسلام و اخلاق بربرندن ہیچ
آریلمازلر؛ بویورک دینک غایہ سی یریوزندہ فیوضات اخلاقیہ نک توسعی واتسانلرک
تزکیہ نفس ابدہ رک مسعود اولاییلمہ لریدر؛ او فیوضات قدسیہ دن استفاضہ ایدنلر
«ولقد کرمانی آدم» مصداقچہ آدم ایکن ملکیتہ، عالم ناسوتدہ ایکن بالای
ملکوتہ یوکسہ لیرلر. استفاضہ اخلاقیہ دن محروم اولانلر ایسہ «وکان
الانسان ظلوماً جهولاً» سرینہ مظهر اولورلر؛ نظر اسلامدہ الہیویوک مزیت
و شرف اخلاق خنہ در؛ بوخصوصی پک قطعی و آچیق بر صورتدہ افادہ ایدر
برچوق براہین شرعیہ واردر؛ انشاء الہری بہ طوغرو دہ کیزدن برقطرہ،
کونشدن برلمہ اوللق اوزرہ۔ بعضیلرندن بحث ایدہ جکم.

قونیہ دارالعلمینی مدیری

احمد نسیم